

На основу члана 119. став 1. тачка 1) Закона о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС” бр. 88/2017, 27/2018, 10/2019, 6/2020, 129/2021 и 92/2023), у складу са одредбама тог Закона и Статута Техничке школе Трстеник у Трстенику, Школски одбор на редовној седници одржаној дана 27.09.2024. године, донео је

**Правилник
о васпитној, дисциплинској и материјалној
одговорности ученика у
ТЕХНИЧКЕ ШКОЛЕ ТРСТЕНИК
У ТРСТЕНИКУ
I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ**

Члан 1.

Овим Правилником ближе се уређују права, обавезе и васпитна, васпитно-дисциплинска и материјална одговорност ученика, врсте лакше повреде обавеза ученика, васпитне мере које се изричу ученицима, васпитни, васпитно-дисциплински поступак и поступак за утврђивање материјалне одговорности ученика у складу са Законом основама система образовања и васпитања у даљем тексту: Закон) и другим законима у Техничкој школи Трстеник у Трстенику (у даљем тексту: Школа).

Члан 2.

Организација рада Школе омогућава ученику несметано остваривање његових права и испуњавање обавеза у остваривању права на стицање образовања.

У Школи се негују односи међусобног разумевања и уважавања личности ученика, запослених и родитеља, односно других законских заступника.

Запослени имају обавезу да својим радом и укупним понашањем доприносе развијању позитивне атмосфере у школи.

II ЗАБРАНА ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, НАСИЉА,

ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА

Члан 3.

У Школи су забрањене дискриминација и дискриминаторско поступање, којим се на непосредан или посредан, отворен или прикривен начин, неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лице или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица на отворен или прикривен начин, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта, односно расељеног лица,

националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основима утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

Не сматрају се дискриминацијом посебне мере уведене ради постизања пуне равноправности, заштите и напретка лица, односно групе лица која се налазе у неједнаком положају.

Школа је дужна да предузме све мере прописане Законом када се посумња или утврди дискриминаторно понашање у Школи.

Члан 4.

У Школи је забрањено физичко, психичко, социјално, сексуално, дигитално и свако друго насиље, злостављање и занемаривање запосленог, ученика, родитеља односно другог законског заступника или трећег лица у Школи.

Под насиљем и злостављањем подразумева се сваки облик једанпут учињеног, односно понављаног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности ученика.

Занемаривање и немарно поступање представља пропуштање Школе или запосленог да обезбеди услове за правилан развој ученика.

Школа је дужна да одмах поднесе пријаву надлежном органу ако се код ученика приметне знаци насиља, злостављања или занемаривања.

Под физичким насиљем, у смислу овог закона, сматра се: физичко кажњавање ученика од стране запосленог, родитеља односно другог законског заступника или трећег лица у Школи; свако понашање које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања ученика, или запосленог; насилно понашање запосленог према ученику, као и ученика према другом ученику, или запосленом.

Под психичким насиљем, у смислу овог закона, сматра се понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства.

Под социјалним насиљем, у смислу овог закона, сматра се искључивање ученика из групе вршњака и различитих облика активности Школе.

Под сексуалним насиљем и злостављањем, у смислу овог закона, сматра се понашање којим се ученик сексуално узнемирава, наводи или приморава на учешће у сексуалним активностима које не жели, не схвата или за које није развојно дорастао или се користи за проституцију, порнографију и друге облике сексуалне експлоатације.

Под дигиталним насиљем и злостављањем, у смислу овог закона, сматра се

злоупотреба информационо комуникационих технологија која може да има за последицу повреду друге личности и угрожавање достојанства и остварује се слањем порука електронском поштом, смс-ом, ммс-ом, путем веб-сајта (web site), четовањем, укључивањем у форуме, социјалне мреже и другим облицима дигиталне комуникације.

Школа је дужна да надлежном органу пријави сваки облик насиља, злостављања и занемаривања у Школи почињен од стране родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица у Школи.

Због повреде забране из става 1. овог члана, против родитеља, односно старатеља ученика покреће се прекршајни, односно кривични поступак.

Протоколом о поступању у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање прописан је садржај и начин спровођења превентивних и интервентних активности, услови и начини за процену ризика, начин заштите од насиља, злостављања и занемаривања и ближи критеријуми за препознавање облика дискриминације од стране запосленог, ученика или трећег лица у установи.

За примену Протокола о поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање, за спровођење превентивних и интервентних активности, као и за утврђивање степена повреде забране стара се одељењски старешина, педагог, психолог и Тим за заштиту од насиља.

Члан 5.

Забрањено је свако понашање запосленог према ученику, ученика према запосленом, родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица према запосленом, запосленог према родитељу, односно другом законском заступнику; ученика према другом ученику, којим се вређа углед, част или достојанство.

Директор Школе дужан је да у року од три радна дана од дана сазнања за повреду забране из става 1. овог члана предузме одговарајуће активности и мере у оквиру надлежности Школе.

Ближе услове о начинима препознавања понашања којима се вређа углед, част или достојанство у Школи, заједнички прописују министар и министар надлежан за људска и мањинска права.

Поступање Школе када се посумња или утврди вређање угледа, части или достојанства, начине спровођења превентивних и интервентних активности, услове и начине за процену ризика, начине заштите и друга питања од значаја за заштиту, прописује министар.

Члан 6.

У школи је забрањено страначко организовање и деловање и коришћење простора школе у те сврхе.

III ПРАВА, ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА

1. Права ученика

Члан 7.

Права ученика остварују се у складу са потврђеним међународним уговорима, Законом и другим законима.

Школа, односно запослени у Школи дужни су да обезбеде остваривање права ученика у складу са Законом

- 1) квалитетан образовно-васпитни рад који обезбеђује остваривање принципа и циљева из члана 7. и 8. Закона;
- 2) уважавање личности;
- 3) подршку за свестрани развој личности, подршку за посебно исказане таленте и њихову афирмацију;
- 4) заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања;
- 5) благовремену и потпуну информацију о питањима од значаја за образовање и васпитање;
- 6) информације о правима и обавезама;
- 7) учествовање у раду органа Школе, у складу са овим и посебним законом;
- 8) слободу удруживања у различите групе, клубове и организовање ученичког парламента;
- 9) јавност и образложење оцене и подношење приговора на оцену и испит;
- 10) покретање иницијативе за преиспитивање одговорности учесника у образовно-васпитном процесу уколико права из става 2. тач. 1)–9) овог члана нису остварена;
- 11) заштиту и правично поступање Школе према детету и ученику;
- 12) друга права у области образовања и васпитања, у складу са законом.

Ученик, родитељ, односно други законски заступник ученика може да поднесе писмену пријаву директору Школе у случају повреде права из става 1. овог члана или непримереног понашања запослених према ученику, у складу са општим актом Школе, у року од осам дана од дана сазнања о повреди права.

Запослени у Школи дужан је да одмах по сазнању, а најкасније наредног радног дана, поднесе писмену пријаву директору да је учињена повреда права ученика.

Директор је дужан да пријаву из ст. 3. и 4. овог члана размотри и да, уз консултацију са учеником и родитељем, односно другим законским заступником ученика, као и запосленим одлучи и предузме одговарајуће мере, у року од осам дана од дана пријема пријаве.

2. Заштита права ученика

Члан 8.

Ученик, родитељ односно други законски заступник детета и ученика, има право да поднесе пријаву Министарству, уколико сматра да су му повређена права утврђена Законом или другим законом, у случају:

- 1) доношења или недоношења одлуке органа установе по поднетој пријави, приговору или жалби;
- 2) ако је повређена забрана из члана 3-6 овог Правилника;
- 3) повреде права ученика из члана 8. овог Правилника.

Пријаву из става 1. овог члана ученик, његов родитељ односно други законски заступник ученика може поднети у року од осам дана од дана сазнања за повреду својих права.

Ако оцени да је пријава из става 1. овог члана основана, Министарство ће у року од осам дана од дана пријема пријаве упозорити школу на уочене неправилности и одредити јој рок од три дана од упозорења за отклањање уочене неправилности.

Ако школа не поступи по упозорењу из става 3. овог члана, Министарство ће предузети одговарајуће мере, у складу са законом.

4. Обавезе ученика

Члан 9.

У остваривању својих права ученик не сме да угрожава друге у остваривању права.

Ученик има обавезу да:

- 1) редовно похађа наставу и извршава школске обавезе;
- 2) поштује правила понашања у школи, одлуке директора и органа школе;
- 3) ради на усвајању знања, вештина и ставова утврђених школским програмом, прати сопствени напредак и извештава о томе наставнике и родитеље, односно друге законске заступнике;
- 4) не омета извођење наставе и не напушта час без претходног одобрења наставника;
- 5) поштује личност других ученика, наставника и осталих запослених у школи;
- 6) чува имовину школе и чистоћу и естетски изглед школских просторија;
- 7) стара се о очувању животне средине и понаша у складу са правилима еколошке етике.

IV ДИСЦИПЛИНСКА ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА

Члан 10.

Према ученику који врши повреду правила понашања у школи или не поштује одлуке директора и органа школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права, Школа ће уз учешће родитеља, односно другог законског заступника, појачати васпитни рад активностима: у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, стручног сарадника-психолога, посебних тимова, а када је то неопходно да сарађује са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите са циљем дефинисања и пружања подршке ученику у вези са променом његовог понашања.

Одељењски старешина је у обавези да евидентиране изостанке ученика утврди као оправдане или неоправдане одмах, а најкасније у року од осам дана од дана повратка ученика на наставу.

ЛАКШЕ ПОВРЕДЕ ОБАВЕЗА УЧЕНИКА

Члан 11.

Ученик чини лакшу повреду обавезе ако:

1. неоправдано касни на часове;
2. неоправдано изостаје са наставе до 25 часова годишње (укључујући 25);
3. неоправдано изостаје са других активности утврђених Годишњим планом рада школе или планом рада предметних наставника;
4. напушта час без одобрења наставника;
5. учествује у колективном бежању са часова;
6. је уписан у есДневник због неодлагања на предвиђено место или недозвољеног коришћења мобилног телефона, електронског уређаја или другог средства на часу;
7. недолично понашање према другим ученицима, наставницима, стручним сарадницима и другим запосленим у школи
8. омета рад на часу, или се непримерено понаша на часу и наставник то упише у рубрику „напомена“ у есДневник;
9. лакше нарушава ред у школи и изазива неред који није проузроковао веће штетне последице (расправе, ситне чарке) у учионицама, другим просторијама школе и школском дворишту;
10. непримерено се понаша у школским ходницима током одмора између часова (гурање, викање, итд.);
11. оштећује школску имовину;
12. уклања обавештења и разне плакате на огласним таблама школе у ходнику или наставничкој канцеларији, као и писање по истима, а све без дозволе директора, или запосленог у школи;

13. долази у школу непримерено одевен, неуредног изгледа или на начин којим се не поштују правила понашања која прописује Школа;
14. не враћа школској библиотеци задужене литературе у року који одреди библиотекар;
15. насилно понашање са првог нивоа, када васпитни рад није делотворан, у складу са Правилником о протоколу поступања у установи одговору на насиље, злостављање и занемаривање;
16. не придржава се правила понашања која прописује Школа, а која нису квалификована као тежа повреда обавезе, или повреда забране;
17. повреда других обавеза које се не сматрају тежом повредом обавеза ученика.

Члан 12.

За лакшу повреду обавезе ученику се може изрећи васпитна мера:

1. опомена одељењског старешине,
2. укор одељењског старешине, уз смањење оцене из владања на врло добро (4);
3. укор одељењског већа уз смањење оцене из владања на добро (3).

Васпитна мера изриче се ученику за лакшу повреду обавезе из става 1. овог члана, без вођења васпитно-дисциплинског поступка.

Мера из става 1. овог члана може да се изрекне ученику ако је Школа претходно предузела неопходне активности из члана 12. овог Правилника које се односе на појачани васпитни рад са учеником. Ако Школа није претходно предузела неопходне активности из члана 12. овог Правилника, предузеће их пре изрицања мере.

V КРИТЕРИЈУМИ ЗА УТВРЂИВАЊЕ БРОЈЧАНЕ ОЦЕНЕ ИЗ ВЛАДАЊА У ТОКУ ПОЛУГОДИШТА

Члан 13.

Владање ученика оцењује се бројчано, најмање два пута у току полугодишта, као и на крају полугодишта и утиче на општи успех.

Владање ученика на дужем кућном и болничком лечењу, ученика који стиче средње образовање и васпитање код куће и ученика за којег је организована настава на даљину, оцењује се.

Владање ванредног ученика не оцењује се.

На оцену из владања не утичу оцене из предмета.

Одељењски старешина је у обавези да континуирано прати, анализира, благовремено предузима мере у циљу развијања одговорног понашања ученика и свих учесника у образовно-васпитном процесу.

Ученик може да одговара само за лакшу повреду обавезе која је у време извршења била утврђена овим Правилником.

Ученик може да одговара само за тежу повреду обавезе, која је у време извршења била прописана Законом о основама система образовања и васпитања или посебним законом и за повреду забране из члана 110-112 истог закона.

Члан 14.

На оцену из владања у току школске године, утичу васпитне и васпитно-дисциплинске мере изречене за лакше повреде ученика прописане општим актом установе, за теже повреде обавеза ученика и за повреде забране, прописане Законом, као и то колико је пута ученик био основано удаљен из непосредног образовно-васпитног рада који обухвата обавезну наставу и остале облике образовно-васпитног рада.

1. За изречену меру укор одељењског старешине ученику се утврђује оцена из владања - врло добро (4)
2. За изречену меру укор одељењског већа ученику се утврђује оцена из владања - добро (3)
3. За изречену меру укор директора ученику се утврђује оцена из владања - задовољавајуће (2)
4. За изречену меру укор наставничког већа ученику се утврђује оцена из владања - незадовољавајуће (1)

Ученику који неоправдано изостаје са наставе, утврђује се оцена из владања у току првог и другог полугодишта, уколико након благовремено предузетих мера и активности појачаног васпитног рада и обавештавања родитеља, није дошло до позитивне промене у понашању ученика.

Оцену из владања примерно (5) добија ученик који је остварио следеће услове:

- Истиче се у испуњавању школских обавеза које се односе на наставу и друге облике рада, осим у ситуацијама оправдане спречености;
- Представља пример за угледање у односима које успоставља са запосленима у школи и ученицима;
- Истиче се у развоју и неговању атмосфере другарства и конструктивног решавања конфликта у вршњачкој популацији;
- Својим понашањем и иницијативама које покреће промовише позитивне вредности, хуманост, солидарност и одговорност према себи, другима и окружењу;

Опомена се изриче за учињена до 4 неоправдана изостанка или за једну учињену лакшу повреду обавезе ученика осим ако је ученик уписан у есДневник због неодлагања на предвиђено место или недозвољеног коришћења мобилног телефона, електронског уређаја или другог средства на часу.

Ученику уписаном три пута у есДневник због коришћење мобилног телефона, електронског уређаја или другог средства на часу, одељењски

старешина изриче васпитну меру – опомена одељењског старешине. Ако ученик настави са истим прекршајима и другим лакшим повредама ученичких обавеза, и то после појачаног васпитног рада, онда се ученику изричу даље мере.

Опомену изриче Одељењски старешина.

Члан 15.

Оцену из владања врло добро (4) добија ученик који је остварио следеће услове:

- Неоправдано је изостао са наставе од пет до осам часова;
- Испуњава школске обавезе које се односе на наставу и друге облике рада, осим у ситуацијама оправдане спречености;
- Показује коректност у односу према запосленима у школи и ученицима;
- Прихвата и примењује правила у неговању атмосфере другарства и конструктивног решавања конфликта у вршњачкој популацији;
- Преузима одговорност за своје поступке, односно коригује своје понашање након опомене или изречене васпитне мере.

Васпитну меру Укор одељењског старешине изриче Одељењски старешина.

Члан 16.

Оцену из владања добро (3) добија ученик који је остварио следеће услове:

- Неоправдано је изостао са наставе од девет до петнаест часова;
- Повремено постоје ситуације када га је потребно опомињати на испуњавање школских обавеза које се односе на наставу и друге облике рада;
- Повремено постоје ситуације када га је потребно опомињати на обавезност коректног понашања према запосленима у школи и ученицима; Повремено постоје ситуације када га је потребно опомињати на правила у неговању атмосфере другарства и конструктивног решавања конфликта у вршњачкој популацији;
- Прихвата одговорност за своје понашање и коригује га у појачаном васпитном раду.

Ученику коме је изречена васпитна мера укор одељењског већа, смањује са оцена из владања на добро (3).

Укор одељењског већа изриче Одељењско веће већином гласова свих чланова Одељењског већа на предлог Одељењског старешине или било ког члана Одељењског већа. Гласање је јавно.

Члан 17.

Оцену из владања задовољавајуће (2) добија ученик који испуњава следеће услове:

- Неоправдано је изостао са наставе највише двадесет пет часова;
- Учестало га је потребно опомињати на испуњавање школских обавеза

које се односе на наставу и друге облике рада;

- Учестало га је потребно опомињати на обавезност коректног понашања према запосленима у школи и ученицима, при чему углавном изостаје корекција понашања;

- Учестало га је потребно опомињати на правила у неговању атмосфере другарства и конструктивног решавања конфликта у вршњачкој популацији, при чему углавном изостаје корекција понашања;

- Углавном не прихвата одговорност за своје понашање, због чега изостаје корекција понашања у појачаном васпитном раду;

Ученику коме је изречена васпитно-дисциплинска мера укор директора, смањује са оцена из владања на задовољавајуће (2).

Члан 18.

Оцену незадовољавајуће (1) добија ученик који испуњава следеће услове:

- Неоправдано је изостао са наставе више од двадесет пет часова;

- И поред опомена и појачаног васпитног рада не испуњава школске обавезе које се односе на наставу и друге облике рада;

- Учестало крши правила коректног понашања према запосленима у школи и ученицима, при чему изостаје корекција понашања;

- Учестало крши правила у неговању атмосфере другарства и конструктивног решавања конфликта у вршњачкој популацији, при чему изостаје корекција понашања;

- Не прихвата одговорност за своје понашање, односно кршење правила;

- Не поправља своје понашање након појачаног васпитног рада.

Ученику коме је изречена васпитно-дисциплинска мера укор наставничког већа и /или искључење из школе, смањује са оцена из владања на незадовољавајуће (1).

ИЗРИЦАЊЕ ВАСПИТНИХ МЕРА

Члан 19.

Васпитне мере изричу се у школској години у којој је учињена повреда обавезе ученика.

Члан 20.

Одељењски старешина покреће и води поступак за изрицање васпитних мера.

Одељењски старешина је дужан да о учињеној лакшој повреди обавезе ученика и изреченој васпитној мери обавести родитеља, односно другог законског заступника ученика и да уредно води документацију о изреченим мерама.

ЗАКЉУЧНА ОЦЕНА ИЗ ВЛАДАЊА

Члан 21

Оцена из владања на крају првог и другог полугодишта јесте бројчана, и то: примерно (5), врло добро (4), добро (3), задовољавајуће (2) и незадовољавајуће (1), и свака од наведених оцена утиче на општи успех ученика.

На оцену из става 1. овог члана, утичу васпитне и васпитно-дисциплинске мере изречене за лакше повреде ученика прописане општим актом установе, за теже повреде обавеза ученика и за повреде забране, прописане Законом, као и то колико је пута ученик био основано удаљен из непосредног образовно-васпитног рада који обухвата обавезну наставу и остале облике образовно-васпитног рада.

Закључну оцену из владања утврђује одељењско веће на предлог одељењског старешине на крају првог и другог полугодишта, на основу сагледавања личности и понашања ученика у целини, процењивањем његовог укупног понашања и извршавања обавеза прописаних Законом и изречених васпитних или васпитно-дисциплинских мера, предузетих активности и њихових ефеката, а нарочито на основу његовог односа према:

- 1) школским обавезама и сопственим правима и обавезама;
- 2) другим ученицима;
- 3) запосленима у школи и другим организацијама у којима се остварују поједини облици образовно-васпитног рада;
- 4) имовини школе, имовини других лица или организацијама у којима се остварују настава или поједини облици образовно-васпитног рада;
- 5) заштити и очувању животне средине;
- б) друштвено-корисном раду и хуманитарним активностима.

Приликом закључивања оцене, одељењско веће узима у обзир и ангажовање ученика у ваннаставним активностима, у складу са школским програмом (слободне активности, ученичка задруга, заштита животне средине, заштита од насиља, злостављања и занемаривања, друштвено-користан рад и хуманитарне активности и програми превенције других облика ризичног понашања, културна активност школе), процењивањем његовог понашања и извршавања обавеза прописаних Законом.

Оцена из владања поправља се на предлог одељењског старешине најкасније на крају првог или другог полугодишта када ученик показује позитивне промене у свом понашању и прихвата одговорност за своје поступке након указивања на непримерено понашање или кроз појачани васпитни рад, након изречене васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере.

Уколико је дошло до позитивних промена у понашању ученика, његова закључна оцена из владања може бити већа од аритметичке средине свих утврђених оцена.

Уколико је дошло до негативних промена у понашању ученика, његова закључна оцена из владања може бити мања од аритметичке средине свих утврђених оцена.

VI ВАСПИТНО–ДИСЦИПЛИНСКИ ПОСТУПАК И ВАСПИТНО– ДИСЦИПЛИНСКЕ МЕРЕ

Члан 22.

Према ученику који врши повреду правила понашања у школи или не поштује одлуке директора и органа школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права, као и у случају сумње да је починио тежу повреду обавезе ученика и повреду забране из чл. 110–112. Овог закона, школа уз учешће родитеља, односно другог законског заступника, појачава васпитни рад.

У оквиру појачаног васпитног рада са ученицима реализује се и друштвено-корисни, односно хуманитарни рад.

Васпитни рад из става 1. Овог члана остварује се активностима: у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, стручних сарадника и посебних тимова. Када је неопходно, школа сарађује и са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите, ради одређивања и пружања подршке ученику у вези са променом његовог понашања.*

Одељењски старешина, заједно са стручним сарадницима, односно са тимом за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања или тимом за инклузивно образовање, сачињава план појачаног васпитног рада који траје најкраће до окончања васпитно-дисциплинског поступка.

Одељењски старешина води посебну педагошку евиденцију о појачаном васпитном раду у коју се уносе подаци о: догађајима, учесницима, временској динамици, предузетим активностима и мерама и оствареним резултатима тог рада.

Резултате појачаног васпитног рада, на основу заједничког извештаја одељенског старешине, стручних сарадника и тимова, директор, односно наставничко веће узима у обзир приликом изрицања васпитно – дисциплинске мере.

Са учеником који ван простора школе, односно другог простора у коме школа остварује образовно-васпитни рад, учини повреду забране из чл. 110–112. Овог закона, школа у складу са извештајем спољашње мреже заштите појачава васпитни рад, уз предузимање других активности у складу са прописима којима се уређују: критеријуми за препознавање облика дискриминације, поступање установе у случају сумње или утврђеног

дискриминативног понашања и вређања угледа, части и достојанства личности, као и протокола поступања у одговору на насиље, злостављање и занемаривање.*

Ученик може да одговара за лакшу повреду обавезе утврђену општим актом школе, за тежу повреду обавезе која је у време извршења била прописана законом и за повреду забране из чл. 110–112. Закона.

За повреду обавезе или забране ученику се изриче васпитна или васпитно-дисциплинска мера у складу са законом, Статутом и општим актом о дисциплинској одговорности ученика.

Када ученик изврши повреду обавезе или забране, Школа је дужна да обавести родитеља ученика и укључи га у одговарајући поступак.

Лакше повреде обавезе ученика, као и мере и васпитно дисциплинске мере утврђене су овим Правилником.

Члан 23.

Под учесталим чињењем лакших повреда обавеза у току школске године у смислу члана 22. став 1. тачка 9. овог Правилника, сматра се чињење три или више било које лакше повреде обавезе прописане овим Правилником.

Члан 24.

Теже повреде обавеза ученика су:

- 1) уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцији коју води школа или друга организација, односно орган;
- 2) преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје школа или орган, односно исправи коју изда друга организација;
- 3) уништење или крађа имовине школе, **дома** ученика или друге организације или органа у чијем објекту остварује право на смештај, исхрану и васпитни рад, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог;
- 4) поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употреба психоактивних супстанци, односно алкохола, дрога и никотинских производа;
- 5) уношење у школу или другу организацију оружја, пиротехничког средства или другог предмета којим може да угрози или повреди друго лице;
- 6) понашање ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у школи, у школским и другим активностима које се остварују ван школе, а које школа организује и које

доводи до њиховог физичког и психичког повређивања;

7) употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;

8) неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране школе;

9) учестало чињење лакших повреда обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере из става 1. овог члана ради корекције понашања ученика.

За повреде наведене у тач. 8) и 9) овог члана обавезна је поступност у изрицању мера.

Ученик, родитељ, односно други законски заступник одговара за материјалну штету коју ученик нанесе школи, намерно или из крајње непажње, у складу са законом.

Забране за чију повреду одговара ученик су:

- 1) забрана дискриминације,
- 2) забрана насиља и злостављања,
- 3) забрана понашања које вређа углед, част и достојанство.

Члан 25.

За теже повреде обавеза ученика и за повреде забрана могу се изрећи следеће васпитно-дисциплинске мере:

- 1) укор директора,
- 2) укор наставничког већа,
- 3) искључење ученика из школе.

Искључење ученика из школе се може изрећи само уколико друге изречене мере и активности не доведу до побољшања у понашању ученика.

Члан 26.

Наставничко веће доноси одлуку о васпитно-дисциплинској мери искључење ученика из школе, а директор на основу те одлуке доноси решење о искључењу ученика из Школе.

Васпитна или васпитно-дисциплинска мера може да се изрекне ученику ако је Школа претходно предузела неопходне активности из Закона о основама система образовања и васпитања.

Када предузете активности доведу до позитивне промене понашања ученика, обуставиће се поступак, осим ако је учињеном повредом забране озбиљно угрожен интегритет другог лица.

Члан 27.

Упоредо са покретањем васпитног, односно васпитно-дисциплинског поступка, у оквиру појачаног васпитног рада, Школа одређује ученику и обавезу обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада, који се одвија у просторијама Школе или ван просторија Школе под надзором наставника, односно стручног сарадника.

Друштвено-користан, односно хуманитарни рад из става 1. овог члана Школа одређује ученику у складу с тежином повреде, водећи рачуна о психофизичкој и здравственој способности, узрасту и достојанству ученика, о чему је дужна да одмах обавести његовог родитеља.

За лакшу повреду обавезе ученика васпитна мера се изриче без вођења васпитно-дисциплинског поступка.

За теже повреде обавезе ученика и за повреде забране васпитно-дисциплинска мера се изриче после спроведеног васпитно-дисциплинског поступка и утврђене одговорности.

Родитељ, односно старатељ ученика обавезно се обавештава о покретању васпитно-дисциплинског поступка.

Члан 28.

Министарство врши пријем пријава у вези са насиљем, злостављањем и занемаривањем ученика путем софтверског решења – Националне платформе за превенцију насиља које укључује децу – Чувам те.*

Протокол поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање, садржај и начин спровођења превентивних и интервентних активности, услове и начине за процену ризика, начине заштите од насиља, злостављања и занемаривања, као и могућност коришћења софтверског решења – Националне платформе за превенцију насиља које укључује децу – Чувам те, прописује министар.*

Члан 29.

За теже повреде обавеза ученика и за повреде забране из чл. 110–112.овог закона школа води васпитно-дисциплински поступак о којем обавештава родитеља, односно другог законског заступника ученика.* Школа обавештава Министарство о повреди забране из чл. 110–112.овог закона, у складу са прописима којима се уређују: критеријуми за препознавање

облика дискриминације, поступање установе у случају сумње или утврђеног дискриминативног понашања и вређања угледа, части и достојанства личности, као и протокола поступања у одговору на насиље, злостављање и занемаривање.*

За учињену тежу повреду обавезе ученика директор закључком покреће васпитно-дисциплински поступак најкасније у року од пет радних дана од дана сазнања,

За учињену повреду забране из чл. 110–112. овог закона директор закључком покреће поступак одмах, а најкасније у року од два радна дана од дана сазнања, о чему одмах, а најкасније наредног радног дана, обавештава родитеља, односно другог законског заступника.*

Изузетно од става 3. овог члана, за учињене теже повреде обавеза ученика из члана 83. став 8. тач. 4) и 5) овог закона, директор закључком покреће васпитно-дисциплински поступак одмах, а најкасније у року од два радна дана од дана сазнања, о чему одмах обавештава родитеља, односно другог законског заступника.*

Директор води поступак и окончава га решењем.

У васпитно-дисциплинском поступку ученик, уз присуство родитеља, односно другог законског заступника, као и сви остали учесници и сведоци морају бити саслушани и дати писану изјаву.*

Уколико се родитељ, односно други законски заступник ученика, који је уредно обавештен, не одазове да присуствује васпитно-дисциплинском поступку, директор школе поставља одмах, а најкасније наредног радног дана, психолога, односно педагога установе да у том поступку заступа интересе ученика, о чему одмах обавештава центар за социјални рад.*

Васпитно-дисциплински поступак окончава се доношењем решења у року од 30 дана од дана покретања.*

Изузетно од става 8. овог члана, у случају учињене теже повреде обавеза ученика из члана 83. став 8. тач. 4) и 5) овог закона и повреде забране, васпитно-дисциплински поступак окончава се доношењем решења у року од 20 дана од дана покретања.*

У оквиру појачаног васпитног рада са ученицима реализује се и друштвено-корисни, односно хуманитарни рад.*

У васпитно дисциплинском поступку који је покренут за тежу повреду обавезе ученика из члана 83. став 8. тач. 4) и 5) овог закона и повреду забране, ученик може бити удаљен из непосредног образовно-васпитног рада који обухвата обавезну наставу и остале облике образовно-васпитног

рада.

Ученик може бити удаљен из непосредног образовно-васпитног рада и осталих облика образовно-васпитног рада најкраће пет радних дана, а најдуже до окончања васпитно-дисциплинског поступка.*

Директор школе, након процене тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања у складу са протоколом поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање и правилником о друштвено-корисном, односно хуманитарном раду, доноси решење о удаљењу ученика из става 11. овог члана.*

Током удаљења ученика из става 11. овог члана ученик, родитељ, односно други законски заступник је дужан да се информише о току наставног процеса и да садржаје програма наставе и учења прати уз употребу наставног материјала који је школа у обавези да достави ученику ради обезбеђивања континуитета у образовању.*

Школа је дужна да о удаљењу ученика из става 11. овог члана обавести надлежни центар за социјални рад ради заједничког деловања у реализацији појачаног васпитног рада.*

Пре доношења решења о удаљењу морају се утврдити све чињенице које су од значаја за одлучивање.*

Уколико у току трајања васпитно-дисциплинског поступка ученик средње школе, родитељ, односно други законски заступник, поднесе захтев да се ученик испише из школе, школа ће донети решење којим се издавање исписнице одлаже до окончања васпитно-дисциплинског поступка.*

На решење из става 17. овог члана ученик, његов родитељ, односно други законски заступник, нема право жалбе али има право на судску заштиту у управном спору.*

Подаци о изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама морају бити унети у одговарајући део обрасца преводнице, односно исписнице, приликом превођења, односно уписивања ученика у другу основну, односно средњу школу у току школске године.*

Школа у којој ученик наставља школовање у обавези је да прати понашање ученика и спроводи појачан васпитни рад у сарадњи са надлежним центром за социјални рад и другим установама спољашње заштитне мреже.*

Ближе услове, начин, садржај, дужину, место и време обављања и друга питања од значаја за обављање друштвено-корисног, односно хуманитарног рада из става 9. овог члана прописује министар доношењем

Протокола .

Када се ученику изрекне мера искључење из школе, односно школе са домом, школа је дужна да о томе обавести надлежни центар за социјални рад, како би предузели мере из своје надлежности.*

Када предузете неопходне активности доведу до позитивне промене понашања ученика, обуставиће се поступак, осим ако је учињеном повредом забране из чл. 110–112. овог закона озбиљно угрожен интегритет другог лица.

Члан 30.

Изречене мере Укор директора школе и Укор Наставничког већа, изричу се ученику након спроведеног васпитно-дисциплинског поступка и утврђене одговорности и утичу на оцену из владања у току полугодишта и на закључну оцену из владања у складу са чланом 17. и 18. овог Правилника.

Изузетно, одељењски старешина по прибављеној процени тима за заштиту ученика предлаже одељењском већу смањење закључне оцене из владања на крају другог полугодишта ученику који учини тежу повреду обавезе ученика или повреду забране из чл. 110–112. овог закона на крају другог полугодишта, када није могуће водити васпитно- дисциплински поступак.

Васпитна и васпитно-дисциплинска мера изричу се у школској години у којој је учињена повреда обавезе ученика.

Када малолетан ученик изврши повреду обавезе, односно забране из чл. 110–112. овог закона, школа одмах, а најкасније наредног радног дана од дана сазнања обавештава родитеља, односно другог законског заступника и укључује га у одговарајући поступак.

Наставничко веће доноси одлуку о васпитно-дисциплинској мери искључења ученика из средње школе, а директор решење о искључењу ученика из школе.

Члан 31.

О току дисциплинског поступка води се записник. Записник потписују записничар, Директор школе и ученик, односно други законски заступник ученика.

Уколико Директор школе утврди да ученик није учинио тежу повреду обавезе за коју је покренут поступак, или да учињена радња не представља тежу повреду обавезе, односно да је поступак спроведен супротно одредбама утврђених законом и општим актом школе, констатоваће то у закључку записника и доставити га Наставничком већу, односно донети

одлуку о обустављању поступка.

У случају из претходног става овог члана директор је дужан да донесе решење о обустави поступка.

Члан 32.

Након спроведеног васпитно-дисциплинског поступка и утврђене одговорности, директор Школе решењем изриче Укор директора.

Члан 33.

Наставничко веће доноси одлуку о изрицању васпитно-дисциплинске мере: Укор Наставничког већа и/или Искључење из школе.

Одлука Наставничког већа којом се изричу васпитно-дисциплинске мере из става 1. овог Правилника мора да садржи: име и презиме ученика, назив одељења, кратак опис повреде коју је ученик учинио, време и место извршења повреде, врсту повреде, датум и број закључка о покретању поступка, извод из записника о саслушању ученика и друга доказна средства.

Васпитно-дисциплинске мере из става 1 овог члана изриче Наставничко веће већином гласова од укупног броја присутних чланова Наставничког већа.

На основу одлуке Наставничког већа о изрицању васпитно-дисциплинских мера Директор школе доноси решење о изрицању васпитно-дисциплинске мере, или решење о обустављању поступка уколико такву одлуку донесе веће и исто доставља ученику или родитељу, односно другом законском заступнику ученика преко одељењског старешине.

Члан 34.

Искључење из школе може се изрећи за:

- тежу повреду обавезе, уколико не постоје олакшавајуће околности да се ученику изрекне васпитно-дисциплинска мера: Укор наставничког већа,
  - тежу повреду обавезе, када је учињена велика материјална штета школи, ученицима и запосленима,
  - када је учињена повреда забране из члана 110-112. Закона у складу са Правилником о протоколу поступања у установи у одговору на насиље и злостављање и занемаривање.
- Искључење из школе може се изрећи и за неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно старатеља од стране школе уколико је било могуће остварити поступност у изрицању васпитних мера тако што је ученику претходно изречена васпитно-дисциплинска мера: Укор наставничког већа због неоправданих изостанака, а ученик је после изречене мере начинио

више од пет изостанака, или извршио било коју другу повреду обавезе.

- Искључење из школе може се изрећи и за учестало чињење лакших повреда обавеза у току школске године уколико је било могуће остварити поступност у изрицању васпитних мера тако што је ученику претходно изречена васпитна мера: Укор Наставничког већа, а ученик је после изречене мере начинио више од пет неоправданих изостанака, или извршио било коју другу повреду обавезе.

Мера из става 3. овог члана може да се изрекне ученику ако је Школа претходно предузела неопходне активности из члана 12. овог Правилника а предузете мере нису довеле до побољшања понашања ученика.

Одлуку о искључењу из школе изриче Наставничко веће већином гласова од укупног броја присутних чланова Наставничког већа. На основу Одлуке Наставничког већа директор школе доноси решење о искључењу из школе.

Члан 35.

Васпитно-дисциплинске мере се изричу за школску годину у којој је учињена повреда обавезе ученика.

VII МАТЕРИЈАЛНА ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА

Члан 36.

Ученик, родитељ односно односно други законски заступник ученика одговара за материјалну штету коју ученик нанесе Школи или установи у којој се изводи практична настава и вежбе, намерно или из крајње непажње, у складу са законом.

Члан 37.

Поступак за утврђивање материјалне одговорности ученика покреће директор закључком, а води га на начин и по поступку прописаном овим Правилником.

Постојање штете и висину штете која је проузрокована радњама ученика одређује трочлана комисија коју именује директор Школе.

Члан 38.

Висина штете утврђује се на основу најповољније тржишне цене оштећене или уништене ствари, а ако то није могуће, висину штете комисија самостално процењује на основу цене потребног рада и материјала да се ствар врати у првобитно стање.

Члан 39.

Директор доноси решење о материјалној одговорности ученика, висини штете и обавези ученика, односно његовог родитеља или другог законског заступника ученика да штету надокнади у одређеном року.

Накнада штете уплаћује се на жиро рачун Школе, односно установе којој је

штета нанета.

Ако ученик, односно родитељ или други законски заступник ученика, одбије да штету надокнади, наплата се може тражити путем суда.

Директор може да одлучи да ученик, његов родитељ, односно други законски заступник ученика буде делимично или у целини ослобођен надокнаде штете у случају кад би надокнада довела ученика и његову породицу у тешку материјалну ситуацију.

Члан 40.

Ако је штету проузроковало више ученика, утврђује се материјална одговорност сваког ученика посебно.

Уколико се не може утврдити удео сваког ученика у проузроковању штете, сматра се да су сви ученици који су штету проузроковали намерно или из крајње непажње, подједнако одговорни и штету надокнађују солидарно.

VIII ЗАШТИТА УЧЕНИКА ОД НЕВРШЕЊА ОБАВЕЗА РОДИТЕЉА – ОДГОВОРНОСТ РОДИТЕЉА

Члан 41.

Родитељ, односно други законски заступник детета одговоран је:

- 1) за упис детета у школу;
- 2) за редовно похађање наставе;
- 3) за редовно похађање припремне наставе;
- 4) да одмах, а најкасније у року од 48 сати од момента наступања спречености ученика да присуствује настави о томе обавести школу;
- 5) да правда изостанке ученика, најкасније у року од осам дана од дана престанка спречености ученика да присуствује настави одговарајућом лекарском или другом релевантном документацијом;
- 6) да на позив Школе узме активно учешће у свим облицима васпитног рада са учеником;
- 7) за повреду забране из чл. 110–112. Закона учињену од стране ученика;
- 8) за теже повреде обавезе ученика из члана 83. Закона;
- 9) да поштује правила Школе.

Школа подноси захтев за покретање прекршајног поступка, односно кривичну пријаву надлежном јавном тужилаштву, ради утврђивања одговорности родитеља, односно другог законског заступника из разлога прописаних ставом 1. овог члана.

Родитељ односно други законски заступник дужан је да надокнади материјалну штету коју ученик нанесе школи, намерно или из крајње непажње, у складу са законом.

IX ПРАВНА ЗАШТИТА УЧЕНИКА

Члан 42.

Ученик, његов родитељ, односно други законски заступник има право да поднесе жалбу Школском одбору на изречену васпитно-дисциплинску меру за извршену тежу повреду обавезе ученика или за повреду забране из члана 110-112. Закона, односно члана 3, 4 и 5. овог Правилника и на решење о утврђеној материјалној одговорности ученика у року од осам дана од дана достављања решења о утврђеној одговорности и изреченој мери, односно о утврђеној материјалној одговорности.

Жалба одлаже извршење решења директора.

Члан 43.

Школски одбор решава по жалби из члана 42. овог Правилника у року од 15 дана од дана достављања жалбе од стране ученика, родитеља, односно другог законског заступника.

Против другостепеног решења о изреченој мери искључења ученика из школе, ученик, родитељ, односно други законски заступник има право на судску заштиту у управном спору.

X ЕВИДЕНЦИЈА

Члан 44.

О изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама и спровођењу активности појачаног васпитног рада са ученицима одељењски старешина води евиденцију.

Евиденција о спровођењу активности појачаног васпитног рада са ученицима води се у одговарајућем облику за свако одељење и чува се код психолошко-педагошке службе.

XI ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 45.

Измене и допуне овог Правилника врше се на начин и по поступку предвиђеном за његово доношење.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана његовог објављивања на огласној табли школе.

Ступањем на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о правима и обавезама ученика Техничке школе Трстеник у Трстенику бр. 7/10-10/1 од 15.09.2022. године.

ПРЕДСЕДНИК
ШКОЛСКОГ ОДБОРА,
Добрица Срејић

Овај Правилник је заведен под дел. бројем: 7 / 7 - 2 од 27 .09.2024. године, објављен на огласној табли Школе дана 30.09.2024.. године, а ступа на снагу 8.10.2024. године.

Секретар Школе

На предлог Правилника позитивно мишљење су дали
Наставничко веће - Одлука број 21/10-3 од 27.09.2024.године
Ученички парламент – Одлука број 33/6-3 од 27.09.2024.године
Савет родитеља Одлука број 31/5-6 од 12.09.2024.године